POLİTİKA NOTU

Türkiye’de 2013 ile 2026 arasında yargı bağımsızlığı

SRL Swiss | TR | 25.10.2026

Kapsam ve ana sonuç

SRL Swiss izleme raporu, 17 Aralık 2013 ile 20 Ekim 2026 arasındaki dönemi kapsayan 126 numaralı vaka kaydı üzerinden yargı bağımsızlığına müdahaleleri inceler. Yargı mensuplarının mesleki güvenceleri, tutukluluğun denetimi ve bağlayıcı kararların uygulanmasında tekrarlanan sorunları ortaya koyar. Etkili giderim, kurumsal reformların yanında bireysel kararların ve somut sonuçlarının incelenmesini gerektirir.

Vaka kayıtlarından bulgular

Tahliye, beraat veya karşıoy sonrasında mesleki tedbirlerle karşılaşılması kronolojide tekrarlanmaktadır. Nakil, görev değişikliği, uzaklaştırma ve ihraç ayrı değerlendirilmelidir. Resmî atama listeleri görev değişikliğini doğrular; tek başına cezalandırma amacı bulunduğunu kanıtlamaz.

Bilgen, Eminağaoğlu ve Kartal dâhil mahkemeye erişim davaları, mesleki tedbirlerin bağımsız bir mahkemede denetlenebilmesini ilgilendirir. Maaşın veya yargı mensubu statüsünün korunması, belirli bir görevden alınmanın sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

Rapor, Alpay, Atalay, Demirtaş ve Kavala gibi davalarda uygulamayı somut sonuçlarıyla inceler. Yalçınkaya ve Yasak bakımından temel soru, yeniden yargılamanın yalnızca dosyayı açması değil, kararlarda belirlenen ihlal nedenlerini gidermesidir.

Öncelikli adımlar

1. İtiraz konusu nakil ve görev değişikliklerinin bireysel gerekçeleri açıklanmalı ve bağımsız, etkili yargısal denetim sağlanmalıdır. Kişinin tercihleri, görev süresi ve itirazlarının sonucu birlikte incelenmelidir.

2. Kararın gönderildiği mahkemenin işlemi, gerekçesi ve özgürlük ile haklar üzerindeki somut etkisi kaydedilmelidir. Kararın iletilmesi veya yeniden yargılamanın açılması tek başına giderimin gerçekleştiğini göstermez.

3. Yeniden yargılamalarda bireysel fiil, bilgi ve kast ile savunmanın dijital delillere itiraz imkânı değerlendirilmelidir. İlgili dosyalarda tahliye, tazminat ve tekrarın önlenmesine yönelik tedbirler ayrı izlenmelidir.

4. Yargısal tespitleri, resmî işlemleri, izleme değerlendirmelerini ve dönemsel aktarımları ayıran denetlenebilir bir vaka kaydı tutulmalıdır. Başvuru, vaka ve kişi sayıları birbirinin yerine kullanılmamalıdır.

Deliller ve sınırlar

126 kayıt, 126 yargısal ihlal tespiti veya ülke çapında mağdur sayısı değildir. HRD'nin 2019 raporu 49 kayıtta kullanılmış, 31 kayıtta tek kaynak olarak gösterilmiştir; bu aktarımlar rapora alınmakla bağımsız doğrulanmış olmaz. Erişilemeyen disiplin dosyaları ve bireysel atama gerekçeleri amaç hakkındaki sonuçları sınırlar. Toplu başvurularda tekrar olabilir.

SRL Swiss, Yargı Bağımsızlığı İzleme Raporu, 17 Aralık 2013–20 Ekim 2026, s. 2–5 ve 73–76. Kaynak raporu ve belirtilen dönemini özetler; sonraki dava gelişmelerine ilişkin güncelleme değildir.Kaynak PDF